

జయదేవకృత గీతగోవిందం (అష్టపదీ)

హృషీకే॥ గీతగోవిందం ॥

॥ శ్రీగోపాలకథానమ్ ॥

యథోపీవదనేన్ద్రమణ్డనమభూత్కస్తూరికాపత్రకం

యల్లక్ష్మీకుచశాతకుమ్భకలశే వ్యాగోచమిన్దీవరమ్ ।

యన్నిర్వాణవిధానసాధనవిధౌ సిద్ధాజ్ఞానం యోగినాం

తన్నః శ్యామళమావిరస్తు హృదయే కృష్ణాభిధానం మహాః ॥ ౧॥

॥ శ్రీజయదేవకథానమ్ ॥

రాధామనోరమరమావరరాసలీలా-

గానామృతైకభణితం కవిరాజరాజమ్ ।

శ్రీమాధవార్చనవిధావనురాగసదృ-

పద్మావతీప్రియతమం ప్రణతోఽస్మి నిత్యమ్ ॥ ౨॥

శ్రీగోపాలవిలాసినీ వలయసద్రత్నాదిముగ్ధాకృతి

శ్రీరాధాపతిపాదపద్మభజనానన్దాభిమగ్నోఽనిశమ్ ॥

లోకే సత్కవిరాజరాజ ఇతి యః ఖ్యాతో దయామ్భోనిధిః

తం వందే జయదేవసద్గురుమహం పద్మావతీవల్లభమ్ ॥ ౩॥

ఐతి

హృషీకే॥ ప్రథమః సర్గః ॥

॥ సామోదదామోదరః ॥

మేఘైర్మేదురమమ్బరం వనభువః శ్యామాస్తమాలద్రుమై-

ర్నక్షత్రం భీరురయం త్వమేవ తదిమం రాధే గృహం ప్రాపయ ।

ఇత్థం నన్దనిదేశితశృలితయోః ప్రత్యధ్వకుజ్జాద్రుమం

రాధామాధవయోర్జయన్తి యమునాకూలే రహఃకేలయః ॥ ౧॥

వార్ధేవతాచరితచిత్రచిత్తసద్మా
పద్మావతీచరణచారణచక్రవర్తి ।
శ్రీవాసుదేవరతికేలికథాసమేత-
మేతం కరోతి జయదేవకవిః ప్రబంధమ్ ॥ ౨॥

వాచః పల్లవయత్యుమాపతిధరః సన్దర్భశుద్ధిం గిరాం
జానీతే జయదేవ ఏవ శరణః శ్లాఘ్యా దురూహద్రుతే ।
శృంగారోత్తరసత్ప్రమేయరచనైరాచార్యగోవర్ధన-
స్పర్ధీ కోఽపి న విశ్రుతః శ్రుతిధరో ధోయీ కవిక్షాపతిః ॥ ౩॥

యది హరిస్మరణే సరసం మనో
యది విలాసకలాసు కుతూహలమ్ ।
మధురకోమలకాన్తపదావలీం
శృణు తదా జయదేవసరస్వతీమ్ ॥ ౪॥

{॥ గీతమ్ ౧ ॥}
ప్రలయపయోధిజలే ధృతవానసి వేదమ్ ।
విహితవహిత్రచరిత్రమఖేదమ్ ॥

కేశవ ధృతమీనశరీర జయ జగదీశ హరే ॥ ౧॥

క్షితిరతివిపులతరే తవ తిష్ఠతి పృష్ఠే ।
ధరణిధరణకిణచక్రగరిష్ఠే ॥

కేశవ ధృతకచ్ఛపరూప జయ జగదీశ హరే ॥ ౨॥

వసతి దశనశిఖరే ధరణీ తవ లగ్నా ।
శశిని కలఙ్కకలేవ నిమగ్నా ॥

కేశవ ధృతనూకరరూప జయ జగదీశ హరే ॥ ౩॥

తవ కరకమలవరే నఖమద్భుతశృంగమ్ ।

దలితహిరణ్యకశిపుతనుభృంగమ్ ॥

కేశవ ధృతనరహరిరూప జయ జగదీశ హరే ॥ ౪॥

ఛలయసి విక్రమణే బలిమద్భుతవామన ।

పదనఖనీరజనితజనపావన ॥

కేశవ ధృతవామనరూప జయ జగదీశ హరే ॥ ౫॥

క్షత్రియరుధిరమయే జగదపగతపాపమ్ ।

స్నవయసి పయసి శమితభవతాపమ్ ॥

కేశవ ధృతభృగుపతిరూప జయ జగదీశ హరే ॥ ౬॥

వితరసి దిక్షు రణే దివ్పతికమనీయమ్ ।

దశముఖమౌలిబలిం రమణీయం ॥

కేశవ ధృతరామశరీర జయ జగదీశ హరే ॥ ౭॥

వహసి వపుషి విశదే వసనం జలదాభమ్ ।

హలహతిభీతిమిలితయమునాభమ్ ॥

కేశవ ధృతహలధరరూప జయ జగదీశ హరే ॥ ౮॥

నిన్దతి యజ్ఞవిధేరహహ శ్రుతిజాతమ్ ।

సదయహృదయదర్శితపశుపాతమ్ ॥

కేశవ ధృతబుద్ధశరీర జయ జగదీశ హరే ॥ ౯॥

ప్లేచ్ఛనివహనిధనే కలయసి కరవాలమ్ ।

ధామకేతుమివ కిమపి కరాలమ్ ॥

కేశవ ధృతకల్మిశరీర జయ జగదీశ హరే ॥ ౧౦॥

శ్రీజయదేవకవేరిదముదితముదారమ్ ।

శృణు సుఖదం శుభదం భవసారమ్ ॥

కేశవ ధృతదశవిధరూప జయ జగదీశ హరే ॥ ౧౧॥

వేదానుద్ధరతే జగన్నివహతే భూగోలముద్భిభ్రతే

దైత్యం దారయతే బలిం ఛలయతే క్షత్రక్షయం కుర్వతే ।

పౌలస్త్యం జయతే హలం కలయతే కారుణ్యమాతన్వతే

ప్లేచ్ఛాన్మార్చ్ఛయతే దశాకృతికృతే కృష్ణాయ తుభ్యం నమః ॥ ౧౨॥

{॥ గీతమ్ ౨ ॥}

శ్రీతకమలాకుచమణ్డల ధృతకుణ్డల ఏ ।

కలితలలితవనమాల జయ జయదేవ హరే ॥ ౧॥

దినమణిమణ్డలమణ్డన భవఖణ్డన ఏ ।

మునిజనమానసహంస జయ జయదేవ హరే ॥ ౨॥

కాలియవిపధరభజ్జాన జనరజ్జాన ఏ ।

యదుకులనలినదినేశ జయ జయదేవ హరే ॥ ౩॥

మధుమురనరకవినాశన గరుడానన ఏ ।

సురకులకేలినిదాన జయ జయదేవ హరే ॥ ౪॥

అమలకమలదలలోచన భవమోచన ఏ ।

త్రిభువనభవననిధాన జయ జయదేవ హరే ॥ ౫॥

జనకసుతాకృతభూషణ జితదూషణ ఏ ।

సమరశమితదశకణ్ణ జయ జయదేవ హరే ॥ ౬॥

అభినవజలధరసున్దర ధృతమన్దర ఏ ।

శ్రీముఖచన్ద్రచకోర జయ జయదేవ హరే ॥ ౭॥

శ్రీజయదేవకవేరిదం కురుతే ముదమ్ ఏ ।

మంజులముజ్జ్వలగీతం జయ జయదేవ హరే ॥ ౮॥

పద్మాపయోధరతటీపరిరమ్భులగ్న -

కాశ్మీరముద్రితమురో మధుసూదనస్య ।

వ్యక్తానురాగమివ భేలదనజ్జభేద-

స్వేదామ్బుపూరమనుపూరయతు ప్రియం వః ॥ ౯॥

వసన్తే వాసన్తీకుసుమసుకుమారైరవయవై-

ర్భుమన్తీం కాన్తారే బహువిహితకృష్ణానుసరణామ్ ।

అమన్దం కన్దర్పజ్వరజనితచిన్తాకులతయా

వలద్బాధాం రాధాం సరసమిదముచే సహచరీ ॥ ౧౦॥

{॥ గీతమ్ ౩ ॥}

లలితలవజ్జలతాపరిశీలనకోమలమలయసమీరే ।

మధుకరనికరకరమ్పితకోకిలకూజితకుజ్జాకుటీరే ॥

విహరతి హరిహ సరసవనన్తే

నృత్యతి యువతిజనేన సమం సఖి విరహిజనస్య దురన్తే ॥ ౧॥ విహరతి

ఉన్మదమదనమనోరథపథికవధూజనజనితవిలాపే ।

అలికులనంకులకుసుమసమూహనిరాకులబకులకలాపే ॥ ౨॥ విహరతి

మృగమదసౌరభరభసవశంవదనవదలమాలతమాలే ।

యువజనహృదయవిదారణమనసిజనఖరుచికింశుకజాలే ॥ ౩॥ విహరతి

మదనమహీపతికనకదణ్డరుచికేసరకుసుమవికాసే ।

మిలితశిలీముఖపాటలిపటలకృతస్మరతూణవిలాసే ॥ ౪॥ విహరతి

విగలితలజ్జితజగదవలోకనతరుణకరుణకృతహాసే ।

విరహినికృన్తనకున్తముఖాకృతికేతకదన్తురితాశే ॥ ౫॥ విహరతి

మాధవికాపరిమలలితే నవమాలికజాతిసుగన్ధౌ ।

మునిమనసామపి మోహనకారిణి తరుణాకారణబన్ధౌ ॥ ౬॥ విహరతి

స్ఫురదతిముక్తలతాపరిరమ్భణముకులితపులకితచూతే ।

బృన్దావనవిపినే పరిసరపరిగతయమునాజలపూతే ॥ ౭॥ విహరతి

శ్రీజయదేవభణితమిదముదయతి హరిచరణస్మృతిసారమ్ ।

సరసవనన్తసమయవనవర్ణనమనుగతమదనవికారమ్ ॥ ౮॥ విహరతి

దరవిదలితమల్లీవల్లిచఞ్చత్పరాగ-

ప్రకటితపటవాపైర్వాసయన్ కాననాని ।

ఇహ హి దహతి చేతః కేతకీగన్ధబన్ధుః

ప్రసరదసమబాణప్రాణవద్గన్ధవాహః ॥ ౯॥

ఉస్మీలన్మధుగన్ధలుభమధుపవ్యాధూతచూతాఙ్కుర-
క్రీడత్కేకిలకాకలీకలరవైరుద్ధీర్ణకర్ణజ్వరాః । var - కల్పైః
నీయన్తే పథికైః కథం కథమపి ధ్యానావధానక్షణ-
ప్రాప్తప్రాణసమాసమాగమరసోల్లాసైరమీ వాసరాః ॥ ౯॥

అనేకనారీపరిరమ్భసమ్భ్రమ-
స్ఫురన్మనోహారివిలాసలాలసమ్ ।
మురారిమారాదుపదర్శయన్త్యసౌ
సఖీసమక్షం పునరాహ రాధికామ్ ॥ ౧౦॥

{॥ గీతమ్ ౪ ॥}
చన్దనచర్చితనీలకలేవరపీతవననవనమాలీ ।
కేలిచలన్మణికుణ్డలమణ్డితగణ్డయుగస్మితశాలీ ॥

హరిరిహముగ్ధవధూనికరే
విలాసిని విలసతి కేలిపరే ॥ ౧॥

పీనపయోధరభారభరేణ హరిం పరిరమ్భ సరాగమ్ ।
గోపవధూరనుగాయతి కాచిదుదఞ్చితపఞ్చమరాగమ్ ॥ ౨॥ హరిరిహ

కాపి విలాసవిలోలవిలోచనఖేలనజనితమనోజమ్ ।
ధ్యాయతి ముగ్ధవధూరధికం మధుసూదనవదనసరోజమ్ ॥ ౩॥ హరిరిహ

కాపి కపోతతలే మిలితా లపితుం కిమపి శ్రుతిమూలే ।
చారు చుచుమ్మ నితమ్బవతీ దయితం పులకైరనుకూలే ॥ ౪॥ హరిరిహ

కేలికలాకుతుకేన చ కాచిదముం యమునాజలకూలే ।
మజ్జులవజ్జులకుజ్జాగతం విచక్షణ కరేణ ద్మూలే ॥ ౫॥ హరిరిహ

కరతలతాలతరలవలయావలికలితకలస్వనవంశే ।

రాసరసే సహ నృత్యపరా హరిణా యువతిః ప్రశశంసే ॥ ౬॥ హరిరిహ

శ్లివ్యతి కామపి చుమ్పుతి కామపి కామపి రమయతి రామామ్ ।

పశ్యతి సస్మితచారుతరామపరామనుగచ్ఛతి వామామ్ ॥ ౭॥ హరిరిహ var - పరాం

శ్రీజయదేవకవేరిదమద్భుతకేశవకేలిరహస్యమ్ ।

వృన్దావనవిపినే లలితం వితనోతు శుభాని యశస్యమ్ ॥ ౮॥ హరిరిహ

విశ్వేషామనురజ్జానే జనయన్నానన్దమిన్దీవర-

శ్రేణీశ్యామలకోమలైరుపనయన్నజైరనజ్ఞోత్సవమ్ ।

స్వచ్ఛన్దం వ్రజసున్దరీభిరభితః ప్రత్యజ్ఞమాలిక్యేతః

శృణ్వరః సఖి మూర్తిమానివ మధౌ ముగ్ధో హరిః క్రీడతి ॥ ౧౧॥

అద్యోత్సజ్ఞవసద్భుజ్ఞకవలక్లేశాదివేశాచలం var - నిత్యోనజ్ఞ

ప్రాలేయప్లవనేచ్ఛయానుసరతి శ్రీఖణ్డశైలానిలః ।

కిం చ స్నిగ్ధరసాలమౌలిముకులాన్యాలోక్య హర్షోదయా-

దుస్మీలన్తి కుహూః కుహూరితి కలోత్తలాః పికానాం గిరః ॥ ౧౨॥

రాసోల్లాసభరేణవిభ్రమభృతామాభీరవామభ్రువా-

మభ్యర్థే పరిరభ్య నిర్భరమురః ప్రేమాన్ధయా రాధయా ।

సాధు త్వద్వదనం సుధామయమితి వ్యాహృత్య గీతస్తుతి-

వ్యాజాదుద్భుటచుమ్పితస్మితమనోహరీ హరిః పాతు వః ॥ ౧౩॥

॥ ఇతి శ్రీగీతగోవిందే సామోదదామోదరో నామ ప్రథమః సర్గః ॥

iతి

హాప్తేర్ {॥ ద్వితీయః సర్గః ॥}

{॥ అక్షేపకేశవః ॥}

విహరతి వనే రాధా సాధారణప్రణయే హరౌ

విగలితనిజోత్కర్షాదీర్ష్యావశేన గతాన్యతః ।

క్వచిదపి లతాకుజ్ఞో గుఞ్జాన్మధువ్రతమణ్డలీ-

ముఖరశిఖరే లీనా దీనాప్యవాచ రహః సఖీమ్ ॥ ౧౪॥

{॥ గీతమ్ ౨ ॥}

సంచరదధరసుధామధురధ్వనిముఖరితమోహనవంశమ్ ।

చలితద్యుగచ్ఛలచచ్ఛలమౌలికపౌలవిలోలవతంసమ్ ॥

రాసే హరిమిహ విహితవిలాసం

స్మరతి మనో మమ కృతపరిహాసమ్ ॥ ౧॥

చన్ద్రకచారుమయూరశిఖణ్డకమణ్డలవలయితకేశమ్ ।

ప్రచురపురన్దరధనురనురజ్ఞోతమేదురముదిరసువేశమ్ ॥ ౨॥ రాసే హరిమిహ

గోపకదమ్బునితమ్బవతీముఖచుమ్బనలమ్బితలోభమ్ ।

బన్ధజీవమధురాధరపల్లవముల్లసితస్మితశోభమ్ ॥ ౩॥ రాసే హరిమిహ

విపులపులకభుజపల్లవవలయితవల్లవయువతినహస్రమ్ ।

కరచరణోరసి మణిగణభూషణకిరణవిభిన్నతమిస్రమ్ ॥ ౪॥ రాసే హరిమిహ

జలదపటలచలదిన్ద్రువినన్దకచన్దనతిలకలలాటమ్ ।

పీనఘనస్తనమణ్డలమర్దననిర్దయహృదయకపాటమ్ ॥ ౫॥ రాసే హరిమిహ var - పీనపయోధరపరిసర

మణిమయమకరమనోహరకుణ్డలమణ్డితగణ్డముదారమ్ ।

పీతవసనమనుగతమునిమనుజసురాసురవరపరివారమ్ ॥ ౬॥ రాసే హరిమిహ

విశదకదమ్బుతలే మిలితం కలికలుషభయం శమయస్తమ్ ।

మామపి కిమపి తరఙ్గదనఙ్గదృశా మనసా రమయన్తమ్ ॥ ౭॥ రాసే హరిమిహ var - వపుషా

శ్రీజయదేవభణితమతిసున్దరమోహనమధురిపురూపమ్ ।

హరిచరణస్మరణం ప్రతి సమృతి పుణ్యవతామనురూపమ్ ॥ ౮॥ రాసే హరిమిహ

గణయతి గుణగ్రామం భ్రామం భ్రమాదపి నేహతే

వహతి చ పరితోషం దోషం విముఞ్చతి దూరతః ।

యువతిమ వలన్తృష్టే కృష్టే విహారిణి మాం వినా

పునరపి మనో వామం కామం కరోతి కరోమి కిమ్ ॥ ౧౨॥

{॥ గీతమ్ ౬ ॥}

నిభృతనికుఞ్జాగృహం గతయా నిశి రహసి నిలీయ వసన్తమ్ ।

చకితవిలోకితసకలదిశా రతిరభసరసేన హసన్తమ్ ॥

సఖి హే కేశిమధనముదారమ్

రమయ మయా సహ మదనమనోరథభావితయా సవికారమ్ ॥ ౧॥

ప్రథమసమాగమలజ్జితయా పటుచాటుశతైరనుకూలమ్ ।

మృదుమధురస్మితభాషితయా శిథిలీకృతజధనదుకూలమ్ ॥ ౨॥ సఖి హే

కిసలయశయననివేశితయా చిరమురసి మమైవ శయానమ్ ।

కృతపరిరమ్భణచుమ్పనయా పరిరభ్య కృతాధరపానమ్ ॥ ౩॥ సఖి హే

అలసనిమీలితలోచనయా పులకావలిలలితకపోలమ్ ।

శ్రమజలసకలకలేవరయా వరమదనమదాదతిలోలమ్ ॥ ౪॥ సఖి హే

కోకిలకలరవకూజితయా జితమనసిజతస్త్రవిచారమ్ ।

శ్లథకుసుమాకులకున్తలయా నఖలిఖితఘనస్తనభారమ్ ॥ ౫॥ సఖి హే

చరణరణితమణినూపురయా పరిపూరితసురతవితానమ్ ।

ముఖరవిశృంఖలమేఖలయా సకచగ్రహచుమ్భనదానమ్ ॥ ౬॥ సఖి హే

రతిసుఖసమయరసాలసయా దరముకులితనయనసరోజమ్ ।

నిఃసహనిపతితతనులతయా మధుసూదనముదితమనోజమ్ ॥ ౭॥ సఖి హే

శ్రీజయదేవభణితమిదమతిశయమధురిపునిధువనశీలమ్ ।

సుఖముత్కణ్ఠితగోపవధూకథితం వితనోతు సలీలమ్ ॥ ౮॥ సఖి హే var - రాధికయా

హస్తప్రస్తవిలాసవంశమన్మజభ్రూవల్లిమద్బల్లవీ-

వృన్దోత్సారిదృగస్తవీక్షితమతిస్వేదార్ద్రగణ్ఠస్థలమ్ ।

మాముద్వీక్య విలక్షితం స్మితసుధాముగ్ధాననం కాననే

గోవిన్దం ప్రజసున్దరీగణవృతం పశ్యామి హృష్యామి చ ॥ ౧౬॥

దురాలోకస్తాకస్తబకనవకాశోకలతికా-

వికాసః కాసారోపవనపవనోఽపి వ్యథయతి ।

అపి భ్రామ్యద్భుజ్జీరణితరమణీయా న ముకుల-

ప్రసూతిశ్చూతానాం సఖి శిఖరిణీయం సుఖయతి ॥ ౧౭॥

సాకూతస్మితమాకులాకులగలద్ధమ్మిల్లముల్లాసిత-

భ్రూవల్లీకమలీకదర్శితభుజామూలార్ద్ర పృష్ఠస్తనమ్ ।

గోపీనాం నిభృతం నిరీక్య గమితాకాఙ్క్షశ్చిరం చిన్తయ-

న్నస్తర్ముగ్ధ మనోహరో హరతు వః క్లేశం న వః కేశవః ॥ ౧౮॥

॥ ఇతి గీతగోవిందే అక్షేశకేశవో నామ ద్వితీయః సర్గః ॥

iతి

హాప్తేర్ {॥ తృతీయః సర్గః ॥}

{॥ ముగ్ధమధుసూదనః ॥}

కంసారిరపి సంసారవాసనాబంధశృంఖలామ్ ।

రాధామాధాయ హృదయే తత్యాజ ప్రజనున్దరీః ॥ ౧౯॥

ఇతస్తతస్తామనుస్మత్య రాధికా-

మనఙ్గబాణప్రణఖిన్నమానసః ।

కృతానుతాపః స కలిన్దనన్దినీ-

తటాన్తకుజ్ఞో నిషసాద మాధవః ॥ ౨౦॥

{॥ గీతమ్ ౭ ॥}

మామియం చలితా విలోక్య వృతం వధూనిచయేన ।

సాపరాధతయా మయాపి న వారితాతిభయేన ॥

హరిహరి హతాదరతయా గతా సా గతా కుపితేవ ॥ ౧॥

కిం కరిష్యతి కిం వదిష్యతి సా చిరం విరహేణ ।

కిం ధనేన జనేన కిం మమ జీవనేన గృహేణ ॥ ౨॥ హరిహరి

చిన్తయామి తదాననం కుటిలభ్రు కోపభరేణ ।

శోణపద్మమివోపరి భ్రమతాకులభ్రమరేణ ॥ ౩॥ హరిహరి

తామహం హృది సంగతామనిశం భృశం రమయామి ।

కిం వనేఽనుసరామి తామిహ కిం వృథా విలపామి ॥ ౪॥ హరిహరి

తన్వి ఖిన్నమసూయయా హృదయం తవాకలయామి ।

తన్న వేద్మి కుతో గతాసి న తేన తేఽనునయామి ॥ ౫॥ హరిహరి

దృశ్యసే పురతో గతాగతమేవ తే విదధాసి ।

కిం పురేవ సమవృత్తమం పరిరమ్భణం న దదాసి ॥ ౬॥ హరిహరి

క్షమ్యతామపరం కదాపి తవేద్యశం న కరోమి ।

దేహి సుస్థరి దర్శనం మమ మన్మథేన దునోమి ॥ ౭॥ హరిహరి

వర్ణితం జయదేవకేన హరేరిదం ప్రవణేన ।

కిన్ఘ్విల్యసముద్రసమ్భవరోహిణీరమణేన ॥ ౮॥ హరిహరి

కువలయదలశ్రేణీ కణ్ఠే న సా గరలద్యుతిః

హృది బిసలతాహరో నాయం భుజఙ్గమనాయకః ।

మలయజరజో నేదం భస్మ ప్రియారహితే మయి

ప్రహర న హరబ్రాన్త్యానఙ్గ క్రుధా కిము ధావసి ॥ ౧౧॥

పాణౌ మా కురు చూతసాయకమముం మా చాపమారోపయ

క్రీడానిర్జితవిశ్వమూర్ఖితజనాఘాతేన కిం పౌరుషమ్ ।

తస్యా ఏవ మృగీదృశో మనసిజప్రేక్షత్కటాక్షాశుగ-

శ్రేణీజర్జరితం మనాగపి మనో నాద్యాపి సంధుక్షతే ॥ ౧౨॥

భూచాపే నిహితః కటాక్షవిశిఖో నిర్మాతు మర్మవ్యథాం

శ్యామాత్మా కుటిలః కరోతు కబరీభారోఽపి మారోద్యమమ్ ।

మోహం తావదయం చ తన్వి తనుతాం బిమ్బాధరో రాగవాన్

సద్వృత్తస్తనమణ్డలస్తవ కథం ప్రాణైర్మమ క్రీడతి ॥ ౧౩॥

తాని స్ఫుర్గుసుఖాని తే చ తరలస్నిగ్ధా దృశోర్విభ్రమా-

స్తద్వక్త్రామ్బుజసౌరభం స చ సుధాస్యన్తిర్గిరాం వక్రిమా ।

సా బిమ్బాధరమాధురీతి విషయాసక్లేఽపి చేన్మానసం

తస్యాం లగ్నసమాధి హస్త విరహవ్యాధిః కథం వర్ధతే ॥ ౧౪॥

భూపల్లవం ధనురపాఙ్గతరఙ్గితని var - భూపల్లరిర్ధను

బాణా గుణః శ్రవణపాలిరితి స్మరేణ ।

అస్యామనఙ్గజయఙ్గమదేవతాయాం

అస్త్రాణి నిర్జితజగన్తి కిమర్పితాని ॥ ౨౦॥

తిర్యక్కణ్ఠవిలోలమౌలితరలోత్తంసస్య వంశేచ్ఛలద్-

గీతిస్థానకృతావధానలలనాలక్షైర్న సంలక్ష్మితాః ।

సమ్ముగ్ధే మధుసూదనస్య మధురే రాధాముఖేన్దౌ మృదు-

స్పన్దం కన్దలితాశ్చిరం దదతు వః క్షేమం కటాక్షోర్మయః ॥ ౨౧ ॥

॥ ఇతి శ్రీగీతగోవిందే ముగ్ధమధుసూదనో నామ తృతీయః సర్గః ॥

ఇతి

షాప్తేర్{॥ చతుర్థః సర్గః ॥}

{॥ స్నిగ్ధమధుసూదనః ॥}

యమునాతీరవానీరనికుజ్ఞో మన్దమాస్థితమ్ ।

ప్రాహ ప్రేమభరోద్భాన్తం మాధవం రాధికాసఖీ ॥ ౨౨॥

{॥ గీతమ్ ౮ ॥}

నిన్దతి చన్దనమిన్దకిరణమను విన్దతి భేదమధీరమ్ ।

వ్యాలనిలయమిలనేన గరలమివ కలయతి మలయసమీరమ్ ॥

మాధవ మనసిజవిశిఖభయాదివ భావనయా త్వయి లీనా

సా విరహే తవ దీనా ॥ ౧॥

అవిరలనిపతితమదనశరాదివ భవదవనాయ విశాలమ్ ।

స్వహృదయమర్మణీ వర్మ కరోతి సజలనలినీదలజాలమ్ ॥ ౨॥ సా విరహే తవ దీనా

కుసుమవిశిఖశరతల్పమనల్పవిలాసకలాకమనీయమ్ ।

వ్రతమివ తవ పరిరమ్భసుఖాయ కరోతి కుసుమశయనీయమ్ ॥ ౩॥ సా విరహే తవ దీనా

వహతి చ గలితవిలోచనజలభరమాననకమలముదారమ్ | var - విగలితలోచన
విధుమివ వికటవిధుస్తుదదస్తదలనగలితామృతధారమ్ || ౪|| సా విరహే తవ దీనా

విలిఖతి రహసి కురజ్జమదేన భవంతమసమశరభూతమ్ |
ప్రణమతి మకరమధో వినిధాయ కరే చ శరం నవచూతమ్ || ౫|| సా విరహే తవ దీనా

ప్రతిపదమిదమపి నిగతతి మాధవ తవ చరణే పతితాహమ్ |
త్యయి విముఖే మయి సపది సుధానిధిరపి తనుతే తనుదాహమ్ || ౬|| సా విరహే తవ దీనా

ధ్యానలయేన పురః పరికల్ప్య భవంతమతీవ దురాపమ్ |
విలపతి హసతి విషీదతి రోదితి చక్షతి ముఞ్చతి తాపమ్ || ౭|| సా విరహే తవ దీనా

శ్రీజయదేవభణితమిదమధికం యది మనసా నటనీయమ్ |
హరివిరహాకులబల్లవయువతినభీవచనం పఠనీయమ్ || ౮|| సా విరహే తవ దీనా

ఆవాసో విపినాయతే ప్రియసఖీమాలాపి జాలాయతే
తాపోఽపి శ్వసితేన దావదహనజ్వాలాకలాపాయతే |
సాపి త్వద్విరహేణ హస్త హరిణీరూపాయతే హ కథం
కన్దర్పోఽపి యమాయతే విరచయజ్ఞార్థాలవిక్రీడితమ్ || ౧౦||

{|| గీతమ్ ౯ ||}
స్తనవినిహితమపి హారముదారమ్ |
సా మనుతే కృశతనురతిభారమ్ ||

రాధికా విరహే తవ కేశవ || ౧||

సరసమస్మణమపి మలయజపఙ్కమ్ |
పశ్యతి విషమివ వపుషి సశఙ్కమ్ || ౨|| రాధికా

శ్వసితపవనమనుపమపరిణాహమ్ ।

మదనదహనమివ వహతి సదాహమ్ ॥ ౩॥ రాధికా

దిశి దిశి కిరతి సజలకణజాలమ్ ।

నయననలినమివ విగలితనాలమ్ ॥ ౪॥ రాధికా

నయనవిషయమపి కిసలయతల్పమ్ ।

కలయతి విహితహుతాశవికల్పమ్ ॥ ౫॥ రాధికా

త్యజతి న పాణితలేన కపాలమ్ ।

బాలశశినమివ సాయమలోలమ్ ॥ ౬॥ రాధికా

హరిరితి హరిరితి జపతి సకామమ్ ।

విరహవిహితమరణేన నికామమ్ ॥ ౭॥ రాధికా

శ్రీజయదేవభణితమితి గీతమ్ ।

సుఖయతు కేశవపదముపనీతమ్ ॥ ౮॥ రాధికా

సా రోమాఞ్చతి సీత్కరోతి విలపత్యుత్పతే తామ్యతి

ధ్యాయత్యుద్భ్రమతి ప్రమీలతి పతత్యుద్యాతి మూర్ఛత్యపి ।

ఏతావత్యతనుజ్వరే వరతనుర్జీవేన్న కిం తే రసాత్

స్వయైద్యప్రతిమ ప్రసీదసి యది త్యక్తోఽన్యథా నాస్తకః ॥ ౨౯॥ var - త్యక్తాన్యథాన్యత్పరమ్

స్మరాతురాం దైవతవైద్యహృద్య

త్వదఙ్గసఙ్గామృతమాత్రసాధ్యామ్ ।

విముక్తబాధాం కురుషే న రాధా-

ముపేస్త్ర వజ్రాదపి దారుణోఽసి ॥ ౩౦॥

కన్దర్పజ్వరసంజ్వరస్తురతనోరాశ్చర్యమస్యాశ్చిరం var - సజ్వరాతురతనోరభ్యర్థమస్యాశ్చిరం
చేతశ్చన్దనచన్ద్రమఃకమలినీచిన్తాసు సంతామ్యతి ।
కింతు క్లాన్తివశేన శీతలతనుం త్యామేకమేవ ప్రియం
ధ్యాయన్తీ రహసి స్థితా కథమపి క్షీణా క్షణం ప్రాణితి ॥ ౨౯॥

క్షణమపి విరహః పురా న సేహే
నయననిమీలనఖిన్నయా యయా తే ।
శ్వసీతి కథమసౌ రసాలశాఖాం
చిరవిరహేణ విలోక్య పుష్పితాగ్రామ్ ॥ ౩౨॥ var - విరహేఽపి

వృష్టివ్యాకులగోకులావనరసాదుద్భుత్య గోవర్ధనం
బిభ్రద్వల్లవవల్లభాభిరధికానన్దాచ్ఛిరం చుమ్భితః ।
దర్శేణేవ తదర్పితాధరతటిసిన్ధూరముద్రాఙ్గితో
బాహుర్ధోపపతేస్తనోతు భవతాం శ్రేయాంసి కంసద్విషః ॥ ౩౩ ॥

॥ ఇతి గీతగోవిందే స్నిగ్ధమాధవో నామ చతుర్థః సర్గః ॥

ఽతి

ఽహప్తేర్ {॥ పంచమః సర్గః ॥}

{॥ సాకాంక్షపుణ్డరీకాక్షః ॥}

అహమిహ నివసామి యాహి రాధామనునయ మద్యచనేన చానయేథాః ।

ఇతి మధురిపుణా సఖీ నియుక్తా స్వయమిదమేత్య పునర్జగాద రాధామ్ ॥ ౩౪॥

{॥ గీతమ్ ౧౦ ॥}

వహతి మలయసమీరే మదనముపనిధాయ ।

స్ఫుటతి కుసుమనికరే విరహిహృదయదలనాయ ॥

తవ విరహే వనమాలీ సఖి సీదతి ॥ ౧॥

దహతి శిశిరమయూఖే మరణమనుకరోతి ।

పతతి మదనవిశిఖే విలపతి వికలతరోఽతి ॥ ౨॥ తవ విరహే

ధ్వనతి మధుపసమూహే శ్రవణమపి దధాతి ।

మనసి వలితవిరహే నిశి నిశి రుజముపయాతి ॥ ౩॥ తవ విరహే

వసతి విపినవితానే త్యజతి లలితధామ ।

లుతతి ధరణిశయనే బహు విలపతి తవ నామ ॥ ౪॥ తవ విరహే

రణతి పికసముదాయే ప్రతిదిశమనుయాతి ।

హసతి మనుజనిచయే విరహమపలపతి నేతి ॥ ౫॥ తవ విరహే

స్ఫురతి కలరవరావే స్ఫురతి భణితమేవ ।

తవ రతిసుఖవిభవే బహుగణయతి గుణమతీవ ॥ ౬॥ తవ విరహే

త్వదభిదశుభదమాసం వదతు నరి శృణోతి ।

తమపి జపతి సరసం పరయువతిషు న రతిముపైతి ॥ ౭॥ తవ విరహే

భణతి కవిజయదేవే విరహివిలసితేన ।

మనసి రభసవిభవే హరిరుదయతు సుకృతేన ॥ ౮॥ తవ విరహే

పూర్వం యత్ర సమం త్వయా రతిపతేరాసాదితః సిద్ధయ-

స్తస్మిన్నేవ నికుఞ్జమన్మథమహతీర్థే పునర్మాధవః ।

ధ్యాయంత్యామనిశం జపన్నపి తవైవాలాపమన్త్రావలీం

భూయస్త్యత్కుచకుమ్భనిర్భరపరీరమ్భామృతం వాఙ్మతి ॥ ౩౫॥

{॥ గీతమ్ ౧౧ ॥}

రతిసుఖసారే గతమభిసారే మదనమనోహరవేశమ్ ।

న కురు నితమ్నిని గమనవిలమ్బనమనుసర తం హృదయేశమ్ ॥

ధీరసమీరే యమునాతీరే వసతి వనే వనమాలీ

గోపీపీనపయోధారమర్దనచచ్ఛలకరయుగశాలీ ॥ ౧॥

నామ సమేతం కృతసంకేతం వాదయతే మృదువేణుమ్ ।

బహు మనుతే నను తే తనుసంగతపవనచలితమపి రేణుమ్ ॥ ౨॥ ధీరసమీరే var - తను

పతతి పతత్రే విచలతి పత్రే శఙ్ఖితభవదుపయానమ్ ।

రచయతి శయనం సచకితనయనం పశ్యతి తవ పథానమ్ ॥ ౩॥ ధీరసమీరే

ముఖరమధీరం త్యజ మజ్జోరం రిపుమివ కేలిసులోలమ్ ।

చల సఖి కుజ్ఞాం సతిమిరపుజ్ఞాం శీలయ నీలనిచోలమ్ ॥ ౪॥ ధీరసమీరే

ఉరసి మురారేరుపహితహరే ఘన ఇవ తరలబలాకే ।

తడిదివ పీతే రతివిపరీతే రాజసి సుకృతవిపాకే ॥ ౫॥ ధీరసమీరే

విగలితవసనం పరిహృతరసనం ఘటయ జఘనమపిధానమ్ ।

కిసలయశయనే పఙ్కుజనయనే నిధిమివ హర్షనిదానమ్ ॥ ౬॥ ధీరసమీరే

హరిరభిమానీ రజనిరిదానీమియమపి యాతి విరామమ్ ।

కురు మమ వచనం సత్వరరచనం పూరయ మధురిపుకామమ్ ॥ ౭॥ ధీరసమీరే

శ్రీజయదేవే కృతహరిసేవే భణతి పరమరమణీయమ్ ।

ప్రముదితహృదయం హరిమతిసదయం నమత సుకృతకమనీయమ్ ॥ ౮॥ ధీరసమీరే

వికిరతి ముహూః శ్వాసానాశాః పురో ముహూరీక్షతే

ప్రవిశతి ముహూః కుజ్ఞాం గుజ్ఞాన్ముహూర్బహు తామ్యతి ।

రచయతి ముహూః శయ్యాం పర్యాకులం ముహూరీక్షతే
మదనకదనక్లాంతః కాంతే ప్రియస్తవ వర్తతే ॥ ౩౬॥

త్వద్వామ్యేన సమం సమగ్రమధునా తిగ్మాంశురస్తం గతో
గోవిందస్య మనోరథేన చ సమం ప్రాప్తం తమః సాస్త్రతామ్ ।
కోకానాం కరుణస్వనేన సదృశీ దీర్ఘా మదభ్యర్థనా
తన్ముగ్ధే విఫలం విలమ్బనమసౌ రమ్యోఽభిసారక్షణః ॥ ౩౭॥

ఆశ్లేషాదను చుమ్బనాదను నఖోల్లేఖాదను స్వాంతజ-
ప్రొద్బోధాదను సప్రభూమాదను రతారమ్భాదను ప్రీతయోః ।
అన్యార్థం గతయోర్త్రమాన్మిలితయోః సమ్భాషణైర్జ్ఞానతో-
ర్దమ్పత్యోరిహ కో న కో న తమసి వ్రీడావిమిశ్రో రసః ॥ ౩౮॥

సభయచకితం విన్యస్యస్త్రీం దృశౌ తిమిరే పథి
ప్రతితరు ముహూః స్థిత్యా మన్దం పదాని వితన్వతీమ్ ।
కథమపి రహః ప్రాప్తామజ్ఞైరనఙ్గతరఙ్గిభిః
సుముఖి సుభగః పశ్యన్ త్వాముపైతు ఋతార్థతామ్ ॥ ౩౯॥

రాధాముగ్ధ ముఖారవిందమధుపస్తైలోక్యమౌలిస్థలీ
నేపథ్యోచితనీలరత్న మవనీభారావతారక్షమః ।
స్వచ్ఛందం ప్రజసున్దరీజనమనస్తోషప్రదోషశ్చిరం
కంసధ్వంసనధూమకేతురవతు త్వాం దేవకీనన్దనః ॥ ౪౦॥

॥ ఇతి శ్రీగీతగోవిందేఽభిసారికవర్ణనే సాకాఙ్గపుణ్డరీకాక్షో నామ

పంచమః సర్గః ॥

హాప్తేర్ {॥ షష్ఠః సర్గః ॥}

{॥ కుణ్ఠవైకుణ్ఠః ॥}

అథ తాం గన్తుమశక్తాం చిరమనురక్తాం లతాగృహే దృష్ట్వా ।

తచ్ఛరితం గోవిందే మనసిజమన్దే సఖీ ప్రాహ ॥ ౪౧॥

{॥ గీతమ్ ౧౨ ॥}

పశ్యతి దిశి దిశి రహసి భవన్తమ్ ।

తదధరమధురమధూని పిబన్తమ్ ॥ var - త్వదధర

నాథ హరే (జయ నాథ హరే) సీదతి రాధా వాసగృహే ॥ ౧॥

త్వదభిసరణరభసేన వలన్తి ।

పతతి పదాని కియన్తి చలన్తి ॥ ౨॥ నాథ హరే

విహితవిశదబిసకిసలయవలయా ।

జీవతి పరమిహ తవ రతికలయా ॥ ౩॥ నాథ హరే

ముహురవలోకితమణ్డనలీలా ।

మధురిపురహమితి భావనశీలా ॥ ౪॥ నాథ హరే

త్వరితముపైతి న కథమభిసారమ్ ।

హరిరితి వదతి సఖీమనువారమ్ ॥ ౫॥ నాథ హరే

శ్లిష్యతి చుమ్పతి జలధరకల్పమ్ ।

హరిరుపగత ఇతి తిమిరమనల్పమ్ ॥ ౬॥ నాథ హరే

భవతి విలమ్బిని విగలితలజ్ఞా ।

విలపతి రోదితి వాసకసజ్ఞా ॥ ౭॥ నాథ హరే

శ్రీజయదేవకవేరిదముదితమ్ ।

రసికజనం తనుతామతిముదితమ్ ॥ ౮॥ నాథ హరే

విపులపులకపాలిః స్థితసీతార్కమస్త-

ర్జనితజడిమకాకువ్యాకులం వ్యాహరన్తి ।

తవ కితవ విధాయామస్తకస్తర్పచిన్తాం var - విధత్తే మస్త

రసజలధినిమగ్నా ధ్యానలగ్నా మృగాక్షీ ॥ ౪౨॥

అజ్ఞేష్వాభరణం కరోతి బహుశః పత్రేఽపి సంచారిణి

ప్రాప్తం త్వాం పరిశఙ్కతే వితనుతే శయ్యాం చిరం ధ్యాయతి ।

ఇత్యాకల్పవికల్పతల్పరచనాసంకల్పలీలాశత-

వ్యాసక్తాపి వినా త్వయా వరతనుర్మైషా నిశాం నేష్యతి ॥ ౪౩॥

కిం విశ్రమ్యసి కృష్ణభోగిభవనే భాణ్ణీరభూమీరుహి

భ్రాతర్యాహి న దృష్టిగోచరమితః సానన్దనన్దాస్పదమ్ ।

రాధాయా వచనం తదధ్యగముఖాన్నన్దాన్తికే గోపతో

గోవిన్దస్య జయతి సాయమతిథిప్రాశస్త్యగర్భా గిరః ॥ ౪౪ ॥

॥ ఇతి గీతగోవిందే వాసకసజ్జావర్ణనే కుణ్ఠవైకుణ్ఠో నామ షష్ఠః సర్గః ॥

iతి

ఊషేర్ {॥ సప్తమః సర్గః ॥}

{॥ నాగరనారాయణః ॥}

అత్రాన్తరే చ కులటాకులవర్తపాత-

సంజాతపాతక ఇవ స్ఫుటలాఞ్ఘనశ్రీః ।

వృన్దావనాన్తరమదీపయదంశుజాలై-

ర్దిక్కున్దరీవదనచన్దనబిన్దురిన్దుః ॥ ౪౫॥

ప్రసరతి శశధరబిమ్బే విహితవిలమ్బే చ మాధవే విధురా ।

విరచితవివిధవిలాపం సా పరితాపం చకారోచ్చైః ॥ ౪౬॥

{॥ గీతమ్ ౧౩ ॥}

కథితసమయేఽపి హరిరహహ న యయౌ వనమ్ ।

మమ విఫలమిదమమలరూపమపి యౌవనమ్ ॥

యామి హే కమిహ శరణం సఖీజనవచనవజ్ఞితా ॥ ౧॥

యదనుగమనాయ నిశి గహనమపి శీలితమ్ ।

తేన మమ హృదయమిదమసమశరకీలితమ్ ॥ ౨॥ యామి హే

మమ మరణమేవ వరమతివితథకేతనా ।

కిమిహ విషహమి విరహానలమచేతనా ॥ ౩॥ యామి హే

మామహహ విధురయతి మధురమధుయామినీ ।

కాపి హరిమనుభవతి కృతసుకృతకామినీ ॥ ౪॥ యామి హే

అహహ కలయామి వలయాదిమణీభూషణమ్ ।

హరివిరహదహనవహనేన బహుదూషణమ్ ॥ ౫॥ యామి హే

కుసుమసుకుమారతనుమతనుశరలీలయా ।

ప్రగపి హృది హన్తి మామతివిషమశీలయా ॥ ౬॥ యామి హే

అహమిహ నివసామి న గణితవనవేతసా ।

స్మరతి మధుసూదనో మామపి న చేతసా ॥ ౭॥ యామి హే

హరిచరణశరణజయదేవకవిభారతీ ।

వసతు హృది యువతిరివ కోమలకలావతీ ॥ ౮॥ యామి హే

తత్త్విం కామపి కామినీమభిస్సృతః కిం వా కలాకేలిభి-
ర్బద్ధో బన్ధుభిరన్ధకారిణి వనోపాన్తే కిము బ్రామ్యతి ।
కాన్తః క్లాన్తమనా మనాగపి పథి ప్రస్థాతుమేవాక్షమః
సంకేతీకృతమజ్ఞువజ్జులలతాకుఞ్చోఽపి యన్నాగతః ॥ ౪౭॥

అథాగతం మాధవమస్తరేణ
సఖీమియం వీక్య విషాదమూకామ్ ।
విశజ్ఞమనా రమితం కయాపి
జనార్దనం దృష్టవదేతదాహ ॥ ౪౮॥

{॥ గీతమ్ ౧౪ ॥}
స్మరసమరోచితవిరచితవేశా ।
గలితకుసుమదరవిలులితకేశా ॥

కాపి మధురిపుణా విలసతి యువతిరధికగుణా ॥ ౧॥

హరిపరిరమ్భణవలితవికారా ।
కుచకలశోపరి తరలితహారా ॥ ౨॥ కాపి మధురిపుణా

విచలదలకలలితాననచన్ద్రా ।
తదధరపానరభసకృతతన్ద్రా ॥ ౩॥ కాపి మధురిపుణా

చచ్ఛలకుణ్డలదలితకపోలా ।
ముఖరితరశనజఘనగలితలోలా ॥ ౪॥ కాపి మధురిపుణా

దయితవిలోకితలజ్జితహసితా ।
బహువిధకూజితరతిరసరసితా ॥ ౫॥ కాపి మధురిపుణా

విపులపులకవృధువేపధుభజ్ఞా ।

శ్వసితనిమీలితవికసదనజ్ఞా ॥ ౬॥ కాపి మధురిపుణా

శ్రమజలకణభరసుభగశరీరా ।

పరిపతితోరసి రతిరణధీరా ॥ ౭॥ కాపి మధురిపుణా

శ్రీజయదేవభణితహరిరమితమ్ ।

కలికలుషం జనయతు పరిశమితమ్ ॥ ౮॥ కాపి మధురిపుణా

విరహపాణ్డుమురారిముఖామ్బుజ-

ద్యుతిరియం తిరయన్నపి వేదనామ్ । var చేతనామ్

విధురతీవ తనోతి మనోభువః

సుహృదయే హృదయే మదనవ్యథామ్ ॥ ౯॥

{॥ గీతమ్ ౧౦ ॥}

సముదితమదనే రమణీవదనే చుమ్మనవలితాధరే ।

మృగమదతిలకం లిఖతి సపులకం మృగమివ రజనీకరే ॥

రమతే యమునాపులినవనే విజయీ మురారిరధునా ॥ ౧॥

ఘనచయరుచిరే రచయతి చికురే తరలితతరుణాననే ।

కురబకకుసుమం చపలాసుషమం రతిపతిమృగకాననే ॥ ౨॥ రమతే

ఘటయతి సుఘనే కుచయుగగగనే మృగమదరుచిరూషితే ।

మణిసరమమలం తారకపటలం నఖపదశశిభూషితే ॥ ౩॥ రమతే

జితబిసశకలే మృదుభుజయుగలే కరతలనలినీదలే ।

మరకతవలయం మధుకరనిచయం వితరతి హిమశీతలే ॥ ౪॥ రమతే

రతిగృహజఘనే విపులాపఘనే మనసిజకనకాసనే ।

మణిమయరసనం తోరణహసనం వికిరతి కృతవాసనే ॥ ౫॥ రమతే

చరణకిసలయే కమలానిలయే నఖమణిగణపూజితే ।

బహిరవరణం యావకభరణం జనయతి హృది యోజితే ॥ ౬॥ రమతే

రమయతి సుదృశం కామపి సుభృశం ఖలహలధరసోదరే ।

కిమఫలమవసం చిరమిహ విరసం వద సఖి విటపోదరే ॥ ౭॥ రమతే

ఇహ రసభణనే కృతహరిగుణనే మధురిపుపదసేవకే ।

కలియుగచరితం న వసతు దురితం కవిన్యపజయదేవకే ॥ ౮॥ రమతే

నాయాతః సఖి నిర్దయో యది శతస్త్రం దూతి కిం దూయసే

స్వచ్ఛన్దం బహువల్లభః స రమతే కిం తత్ర తే దూషణమ్ ।

పశ్యాద్య ప్రియసంజ్ఞమాయ దయితస్యాకృష్యమాణం గుణై-

రుత్కణ్ఠార్తిభరాదివ స్ఫుటదిదం చేతః స్వయం యాస్యతి ॥ ౯॥

{॥ గీతమ్ ౧౬ ॥}

అనిలతరలకువలయనయనేన ।

తపతి న సా కిసలయశయనేన ॥

సఖి యా రమితా వనమాలినా ॥ ౧॥

వికసితసరసిజలలితముఖేన ।

స్ఫుటతి న సా మనసిజవిశిఖేన ॥ ౨॥ సఖి యా

అమృతమధురమృదుతరవచనేన ।

జ్వలతి న సా మలయజపవనేన ॥ ౩॥ సఖి యా

స్థలజలరుహరుచికరచరణేన ।

లురతి న సా హిమకరకిరణేన ॥ ౪॥ సఖి యా

సజలజలదసముదయరుచిరేణ ।

దలతి న సా హృది విహరభరేణ ॥ ౫॥ సఖి యా var - చిరవిరహేణ

కనకనికషరుచిశుచివసనేన ।

శ్వసితి న సా పరిజనహసనేన ॥ ౬॥ సఖి యా

సకలభువనజనవరతరుణేన ।

వహతి న సా రుజమతికరుణేన ॥ ౭॥ సఖి యా

శ్రీజయదేవభణితవచనేన ।

ప్రవిశతు హరిరపి హృదయమనేన ॥ ౮॥ సఖి యా

మనోభవానన్దన చన్దనానిల

ప్రసీద రే దక్షిణ ముఞ్చ వామతామ్ ।

క్షణం జగత్ప్రాణ విధాయ మాధవం

పురో మమ ప్రాణహరో భవిష్యసి ॥ ౯॥

రిపురివ సఖీసంవాసోఽయం శిఖీవ హిమానిలో

విషమివ సుధారశ్మిర్యస్మిన్దనోతి మనోగతే ।

హృదయమదయే తస్మిన్నేవం పునర్వలతే బలాత్

కువలయదృశాం వామః కామో నికామనిరఙ్కుశః ॥ ౧౦॥

బాధాం విధేహి మలయానిల పఞ్చబాణ

ప్రాణాన్లుహాణ న గృహం పునరాశ్రయిష్యే ।

కిం తే కృతాన్తభగిని క్షమయా తరజ్ఞై-

రజ్ఞాని సింహ మమ శామ్యతు దేహదాహః ॥ ౨౩॥

ప్రాతర్నిలనిచోలమచ్యుతమురస్సంవీతపీతామ్బరం

రాధాయాశ్చకితం విలోక్య హసతి ప్వైరం సఖీమణ్డలే ।

ప్రీలాచంబులమంబులం నయనయోరాధాయ రాధాననే

గూఢం స్మేరముఖోఽయమస్తు జగదానన్దాయ నన్దాత్మజః ॥ ౨౪॥

॥ ఇతి గీతగోవిందే విప్రలభావర్ణనే నాగనారాయణో నామ సప్తమః సర్గః ॥

ఐతి

హృషీర్ ॥ అష్టమః సర్గః ॥

॥ విలక్యలక్ష్మీపతిః ॥

అథ కథమపి యామినీం వినీయ

స్మరశరజర్జరితాపి సా ప్రభాతే ।

అనునయవచనం వదన్తమగ్రే

ప్రణతమపి ప్రియమాహ సాభ్యసూయమ్ ॥ ౨౫॥

॥ గీతమ్ ౧౭ ॥

రజనిజనితగురుజాగరరాగకషాయితమలసనివేశమ్ ।

వహతి నయనమనురాగమివ స్ఫుటముదితరసాభినివేశమ్ ॥

హరిహరి యాహి మాధవ యాహి కేశవ మా వద కైతవవాదం

తామనుసర సరసీరుహలోచన యా తవ హరతి విషాదమ్ ॥ ౧॥

కజ్జలమలినవిలోచనచుమ్మనవిరచితనీలిమరూపమ్ ।

దశనవసనమరుణం తవ కృష్ణ తనోతి తనోరనురూపమ్ ॥ ౨॥ యాహి మాధవ

వపురనుహరతి తవ స్మరసంకరఖరనఖరక్షతరేఖమ్ ।

మరకతశకలకలితకలధౌతలిపిరేవ రతిజయలేఖమ్ ॥ ౩॥ యాహి మాధవ

చరణకమలగలదలక్తసిక్తమిదం తవ హృదయముదారమ్ ।

దర్శయతీవ బహిర్మదనద్రుమనవకిసలయపరివారమ్ ॥ ౪॥ యాహి మాధవ

దశనపదం భవదధరగతం మమ జనయతి చేతసి భేదమ్ ।

కథయతి కథమధునాపి మయా సహ తవ వపురేతదభేదమ్ ॥ ౫॥ యాహి మాధవ

బహిరివ మలినతరం తవ కృష్ణ మనోఽపి భవిష్యతి నూనమ్ ।

కథమథ వజ్రాయసే జనమనుగతమసమశరజ్వరదూనమ్ ॥ ౬॥ యాహి మాధవ

భ్రమతి భవానబలాకవలాయ వనేషు కిమత్ర విచిత్రమ్ ।

ప్రథయతి పూతనికైవ వధూవధనిర్దయబాలచరిత్రమ్ ॥ ౭॥ యాహి మాధవ

శ్రీజయదేవభణితరతివజ్శితఖణ్డితయువతివిలాపమ్ ।

శృణుత సుధామధురం విబుధా విబుధాలయతోఽపి దురాపమ్ ॥ ౮॥ యాహి మాధవ

తదేవం పశ్యన్త్యాః ప్రసరదనురాగం బహిరివ

ప్రియాపాదాలక్తచ్ఛురితమరుణచ్ఛాయహృదయమ్ ।

మమాద్య ప్రఖ్యాతప్రణయభరభజ్జేన కితవ

త్వదాలోకః శోకాదపి కిమపి లజ్జాం జనయతి ॥ ౯॥

అస్తర్యోహనమౌలిఘూర్ణనచలన్మన్దారవిప్రంసనః

స్తభాకర్షణలోచనోత్సవమహామన్త్రః కురణ్ణీదృశామ్ ।

దృప్యద్దానవదూయమానదివిషద్ధూర్వారదుర్వేదనా-

ద్వంసః కంసరిపౌః ప్రరోపయతు వః శ్రేయాంసి వంశీరవః ॥ ౧౦॥

ఇతి గీతగోవిందే ఖణ్డితావర్ణనే విలక్ష్మలక్ష్మీపతిర్నామ అష్టమః సర్గః ॥

ఊష్టేర్ {॥ నవమః సర్గః ॥}

{॥ మన్దముకున్దః ॥}

తామథ మన్మథభిన్నాం

రతిరసభిన్నాం విషాదసమ్పన్నామ్ ।

var - అథ తాం మన్మథభిన్నాం రతిరసభిన్నాం విషాదసమ్పన్నామ్

అనుచిన్తితహరిచరితాం

కలహస్తరితామువాచ సఖీ ॥ ౫౮॥

{॥ గీతమ్ ౧౮ ॥}

హరిరభిసరతి వహతి మధుపవనే ।

కిమపరమధికసుఖం సఖీ భువనే ॥

మాధవే మా కురు మానిని మానమయే ॥ ౧॥

తాలఫలాదపి గురుమతిసరసమ్ ।

కిం విఫలీకురుషే కుచకలశమ్ ॥ ౨॥ మాధవే

కతి న కథితమిదమనుపదమచిరమ్ ।

మా పరిహర హరిమతిశయరుచిరమ్ ॥ ౩॥ మాధవే

కిమితి విషీదసి రోదిషి వికలా ।

విహసతి యువతిసఖా తవ సకలా ॥ ౪॥ మాధవే

వృదునలినీదలశీతలశయనే ।

హరిమవలోకయ సఫలయ నయనే ॥ ౫॥ మాధవే

జనయసి మనసి కిమితి గురుభేదమ్ ।

శృణు మమ వచనమనీహితభేదమ్ ॥ ౬॥ మాధవే

హరిరుపయాతు వదతు బహుమధురమ్ ।

కిమితి కరోషి హృదయమతివిధురమ్ ॥ ౭॥ మాధవే

శ్రీజయదేవభణితమతిలలితమ్ ।

సుఖయతు రసికజనం హరిచరితమ్ ॥ ౮॥ మాధవే

స్నిగ్ధే యత్పరుషాసి యత్ప్రణమతి స్తభాసి యద్రాగిణి

ద్వేషస్థాసి యదున్ముఖే విముఖతాం యాతాసి తస్మిన్మయే ।

తద్యుక్తం వివరీతకారిణి తవ శ్రీఖణ్డచర్చా విషం var - యుక్తం తద్

శీతాంశుస్తపనో హిమం హుతవహః క్రీడాముదో యాతనాః ॥ ౯॥

సాన్త్రానన్దపురన్దరాదిదివిషదృష్టనైరమన్దాదరా-

దానమైర్మకుటేన్ద్రనీలమణిభిః సన్దర్శితేన్దిన్దిరమ్ ।

స్వచ్ఛన్దం మకరన్దసున్దరగలన్మన్దాకినీమేదురం

శ్రీగోవిన్దపదారవిన్దమశుభస్కన్దాయ వన్దామహే ॥ ౧౦॥

॥ ఇతి గీతగోవిందే కలహన్తరితావర్ణనే మన్దముకున్దో నామ నవమః సర్గః ॥

౧౧

హృషీర్ {॥ దశమః సర్గః ॥}

{॥ చతురచతుర్భుజః ॥}

అత్రాన్తరే మసృణరోషవశామసీమ-

నిఃశ్వాసనిఃసహముఖీం సుముఖీముపేత్య । var - సముపేత్య రాధామ్

సప్రీడమీక్షితసఖీవదనాం దినాన్తే

సానన్దగద్గదపదం హరిరిత్యువాచ ॥ ౧౧॥ var - విదం

{॥ గీతమ్ ౧౯ ॥}

వదసి యది కించిదపి దన్తరుచికౌముదీ

హరతి దరతిమిరమతిఘోరమ్ ।

స్ఫురదధరసీధవే తవ వదనచస్త్రమా
రోచయతి లోచనచకోరమ్ ॥

ప్రియే చారుశీలే ముఞ్చ మయి మానమనిదానం
సపది మదనానలో దహతి మమ మానసం
దేహి ముఖకమలమధుపానమ్ ॥ ౧॥

సత్యమేవాసి యది సుదతి మయి కోపినీ
దేహి ఖరనఖరశరఘాతమ్ ।
ఘటయ భుజబన్ధనం జనయ రదఖణ్డనం
యేన వా భవతి సుఖజాతమ్ ॥ ౨॥ ప్రియే చారుశీలే

త్వమసి మమ భూషణం త్వమసి మమ జీవనం
త్వమసి మమ భవజలధిరత్నమ్ ।
భవతు భవతీహ మయి సతతమనోరోధినీ
తత్ర మమ హృదయమతియత్నమ్ ॥ ౩॥ ప్రియే చారుశీలే

నీలనలినాభమపి తన్వి తవ లోచనం
ధారయతి కోకనదరూపమ్ ।
కుసుమశరబాణభావేన యది రజ్జాయసి
కృష్ణమిదమేతదనురూపమ్ ॥ ౪॥ ప్రియే చారుశీలే

స్ఫురతు కుచకుమ్భయోరుపరి మణిమజ్జారీ
రజ్జాయతు తవ హృదయదేశమ్ ।
రసతు రశనాపి తవ ఘనజఘనమణ్డలే
ఘోషయతు మన్మథనిదేశమ్ ॥ ౫॥ ప్రియే చారుశీలే

స్థలకమలగజ్జానం మమ హృదయరజ్జానం

జనితరతిరజ్వరభాగమ్ ।

భణ మస్మణవాణి కరవాణి పదపజ్కజం var - చరణద్వయం

సరసలసదలక్తకరాగమ్ ॥ ౬॥ ప్రియే చారుశీలే

స్మరగరలఖణ్డనం మమ శిరసి మణ్డనం

దేహి పదపల్లవముదారమ్ ।

జ్వలతి మయి దారుణో మదనకదనారుణో var - నానలో

హరతు తదుపాహితవికారమ్ ॥ ౭॥ ప్రియే చారుశీలే

ఇతి చటులచాటుపటుచారు మురవైరిణో

రాధికామధి వచనజాతమ్ ।

జయతి పద్మావతీరమణజయదేవకవి-

భారతీభణితమితిగీతమ్ ॥ ౮॥ ప్రియే చారుశీలే

పరిహర కృతాతజ్ఞే శక్యాం త్వయా సతతం ఘన-

స్తనజఘనయాత్రాన్తే స్వాన్తే పరానవకాశిని ।

విశతి వితనోరన్యో ధన్యో న కోఽపి మమాస్తరం

స్తనభరపరీరమ్భారమ్భే విధేహి విధేయతామ్ ॥ ౯౨॥

ముగ్ధే విధేహి మయి నిర్దయదస్తదంశ-

దోర్వల్లిబన్ధనిబిడస్తనపీడనాని ।

చణ్డి త్వమేవ ముదమఞ్చ న పఞ్చబాణ-

చణ్డాలకాణ్డదలనాదసవః ప్రయాన్తు ॥ ౯౩॥

వ్యథయతి వృథా మౌనం తన్వి ప్రపఞ్చయ పఞ్చమం

తరుణి మధురాలాపైస్తాపం వినోదయ దృష్టిభిః ।

సుముఖి విముఖీభావం తావద్విముఞ్చ న ముఞ్చ మాం var - వఞ్చయ

స్వయమతిశయస్సిగ్ధో ముగ్ధే ప్రియోఽహముపస్థితః ॥ ౯౪॥

బన్ధాకద్యుతిబాన్ధవోఽయమధరః స్నిగ్ధో మధూకచ్ఛవి-
 ర్గణ్ణశృణ్ణి చకాస్తి నీలనలినశ్రీమోచనం లోచనమ్ ।
 నాసాభ్యేతి తిలప్రసూనపదవీం కున్దాభద్రాన్తి ప్రియే
 ప్రాయస్త్యన్ముఖసేవయా విజయతే విశ్వం స పుష్పాయుధః ॥ ౬౨॥

దృశౌ తవ మదాలసే వదనమిన్దుసన్ధీపకం var - మత్యాన్వితం
 గతిర్జనమనోరమా విధుతరమ్భమూరుద్యయమ్ ।
 రతిస్తవ కలావతీ రుచిరచిత్రలేఖే భ్రువా-
 వహో విబుధయౌవనం వహసి తన్వీ పృథ్వీగతా ॥ ౬౩॥

శశిముఖీ తవ భాతి భజురభూర్యువజనమోహనకరాలకాలసర్పీ ।
 తదుదితవిషభేషజం త్విహైకా త్వదధరశీధుసుధైవ భాగ్యభోగ్యా ॥ ౬౪॥

ప్రీతిం వస్తనుతాం హరిః కువలయాపీడేన సార్థం రణే var - సా ప్రీతిం తనుతాం
 రాధాపీనపయోధరస్మరణకృత్కుమ్భేన సమ్మేదవాన్ ।
 యత్ర స్విద్యతి మీలతి క్షణమభూత్కిప్తద్విపేఽపి క్షణాత్
 కంసస్యాథ బలే జితం జితమితి వ్యామోహకోలాహలః ॥ ౬౫॥

var -: last 2 lines

పత్రే బిభ్యతి మీలతి క్షణమపి క్షిప్రం తదాలోకనాద్-
 వ్యామోహేన జితం జితం జితమితి వ్యాలోలకోలాహలః ॥

॥ ఇతి శ్రీగీతగోవిందే మానినీవర్ణనే చతురచతుర్భుజో నామ దశమః సర్గః ॥

iతి

హృషీర్ {॥ ఏకాదశః సర్గః ॥}

{॥ సానన్దదామోదరః ॥}

సుచిరమనునయేన ప్రీణయిత్వా మృగాక్షీం
 గతవతి కృతవేశే కేశవే కుజ్జశయ్యామ్ ।

రచితరుచిరభూషాం దృష్టిమోషే ప్రదోషే
స్ఫురతి నిరవసాదాం కాపి రాధాం జగాద ॥ ౬౯॥

{॥ గీతమ్ ౨౦ ॥}

విరచితచాటువచనరచనం చరణే రచితప్రణిపాతమ్ ।

var - : విరచితచాటువచనేన చరణరచితప్రణిపాతమ్

సమ్ప్రతి మజ్జులవజ్జులసీమని కేలిశయనమనుయాతమ్ ॥

ముగ్ధే మధుమథనమనుగతమనుసర రాధికే ॥ ౧॥

ఘనజఘనస్తనభారభరే దరమన్థరచరణవిహారమ్ ।

ముఖరితమణీమజ్జీరముపైహి విధేహి మరాలవికారమ్ ॥ ౨॥ ముగ్ధే

శృణు రమణీయతరం తరుణీజనమోహనమధురిపురావమ్ ।

కుసుమశరాసనశాసనవేన్దిని పికనికరే భజ భావమ్ ॥ ౩॥ ముగ్ధే var - బన్దిని

అనిలతరలకినలయనికరేణ కరేణ లతానికురమ్భమ్ ।

ప్రేరణమివ కరభోరు కరోతి గతిం ప్రతిముఞ్చ విలమ్బమ్ ॥ ౪॥ ముగ్ధే

స్ఫురితమనఙ్గతరఙ్గవశాదివ సూచితహరిపరిరమ్భమ్ ।

వృచ్చ మనోహరహరవిమలజలధారమముం కుచకుమ్భమ్ ॥ ౫॥ ముగ్ధే

అధిగతమఖిలసఖీభిరిదం తవ వపురపి రతిరణసజ్జమ్ ।

చణ్డి రణితరశనారవడిణ్డిమమభిసర సరసమలజ్జమ్ ॥ ౬॥ ముగ్ధే

స్మరశరసుభగనభేన కరేణ సఖీమవలమ్బ్య సలీలమ్ । var - సఖీమవలమ్బ్య కరేణ

చల వలయక్వణితైరవబోధయ హరమపి నిజగతిశీలమ్ ॥ ౭॥ ముగ్ధే

శ్రీజయదేవభణితమధరీకృతహారముదాసితవామమ్ ।

హరివినిహితమనసామధితిష్ఠతు కణ్ఠతటీమవిరామమ్ ॥ ౮॥ ముగ్ధే

సా మాం ద్రక్ష్యతి వక్ష్యతి స్మరకథాం ప్రత్యుజ్జమాలిజ్ఞనైః

ప్రీతిం యాస్యతి రంస్యతే సఖి సమాగత్యేతి చింతాకులః ।

స త్వాం పశ్యతి వేపతే పులకయత్యానన్దతి స్విద్యతి

ప్రత్యుజ్జచ్ఛతి మూర్ఛ్యతి స్థిరతమఃపుజ్ఞో నికుజ్ఞో ప్రియః ॥ ౨౦॥

అక్ష్ణోర్నిక్షిపదజ్ఞానం శ్రవణయోస్తాపిచ్ఛగుచ్ఛావలీం

మూర్ఛి శ్యామసరోజదామ కుచయోః కస్తూరికాపత్రకమ్ ।

ధూర్తానామభిసారసత్వరహృదాం విష్యజ్ఞీకుజ్ఞో సఖి

ధ్వాన్తం నీలనిచోలచారు సుదృశాం ప్రత్యుజ్జమాలిజ్ఞతి ॥ ౨౧॥

కాశ్మీరగౌరవపుషామభిసారికాణామ్

ఆబద్ధరేఖమభితో రుచిమజ్ఞరీభిః ।

ఏతత్తమాలదలనీలతమం తమిస్త్రం

తత్ప్రేమహేమనికషోపలతాం తనోతి ॥ ౨౨॥

హారావలీతరలకాఞ్చనకాఞ్చిదామ-

కేయూరకఙ్కణమణిద్యుతిదీపితస్య ।

ద్వారే నికుజ్ఞనిలయస్య హరిం నిరీక్ష్య

ప్రీడావతీమథ సఖీ నిజగాహ రాధామ్ ॥ ౨౩॥

{॥ గీతమ్ ౨౧ ॥}

మజ్జుతరకుజ్జాతలకేలిసదనే ।

విలస రతిరభసహసితవదనే ॥

ప్రవిశ రాధే మాధవసమీపమిహ ॥ ౧॥

నవభవదశోకదలశయనసారే ।

విలస కుచకలశతరలహరే ॥ ౨॥ ప్రవిశ

కుసుమచయరచితశుచివాసగేహే ।

విలస కుసుమసుకుమారదేహే ॥ ౩॥ ప్రవిశ

చలమలయవనపవనసురభిశీతే ।

విలస రసవలితలలితగీతే ॥ ౪॥ ప్రవిశ

మధుముదితమధుపకులకలితరావే ।

విలస మదనరసనరసభావే ॥ ౫॥ ప్రవిశ var - రభస

మధురతరపికనికరనినదముఖరే ।

విలస దశనరుచిరుచిరశిఖరే ॥ ౬॥ ప్రవిశ

వితత బహువల్లినవపల్లవఘనే ।

విలస చిరమలనపీనజఘనే ॥ ౭॥ ప్రవిశ

విహితపద్మావతీసుఖసమాజే ।

భణతి జయదేవకవిరాజే ।

కురు మురారే మఙ్గలశతాని ॥ ౮॥ ప్రవిశ

త్వాం చిత్రేన చిరం వహన్నయమతిశ్రాన్తో భృశం తాపితః

కన్ధర్వేణ తు పాతుమిచ్ఛతి సుధాసమ్బాధబిమ్బాధరమ్ ।

అస్యాఙ్గం తదలంకురు క్షణమిహ భ్రూక్షేపలక్ష్మీలవ-

క్రీతే దాస ఇవోపసేవితపదామ్భోజే కుతః సప్రసూమః ॥ ౯॥

సా ససాధ్వససానన్దం గోవిన్దే లోలలోచనా ।

సిజ్ఞానా మజ్ఞానమజ్ఞోరం ప్రవివేశ నివేశనమ్ ॥ ౭౫॥

{॥ గీతమ్ ౨౨ ॥}

రాధావదనవిలోకనవికసితవివిధవికారవిభజ్ఞమ్ ।

జలనిధిమివ విధుమణ్డలదర్శనతరలితతుఙ్గతరఙ్గమ్ ॥

హరిమేకరసం చిరమఖిలషితవిలాసం

సా దదార్శ గురుహర్షవశంవదవదనమనఙ్గనివాసమ్ ॥ ౧॥

హరమమలతరతారమురసి దధతం పరిరభ్య విదూరమ్ ।

స్ఫుటతరఫేనకదమ్బకరమ్భితమివ యమునాజలపూరమ్ ॥ ౨॥ హరిమేకరసం

శ్యామలమృదులకలేవరమణ్డలమధిగతగౌరదుకూలమ్ ।

నీలనలినమివ పీతపరాగపటలభరవలయితమూలమ్ ॥ ౩॥ హరిమేకరసం

తరలదృగజ్చలచలనమనోహరవదనజనితరతిరాగమ్ ।

స్ఫుటకమలోదరఖేలితఖజ్జానయుగమివ శరది తడాగమ్ ॥ ౪॥ హరిమేకరసం

వదనకమలపరిశీలనమిలితమిహిరసమకుణ్డలశోభమ్ ।

స్మితరుచిరుచిరసముల్లసితాధరపల్లవకృతరతిలోభమ్ ॥ ౫॥ హరిమేకరసం

శశికిరణచ్ఛురితోదరజలధరసున్దరసకుసుమకేశమ్ ।

తిమిరోదితవిధుమణ్డలనిర్మలమలయజతిలకనివేశమ్ ॥ ౬॥ హరిమేకరసం

విపులపులకభరదన్తురితం రతికేలికలాభిరధీరమ్ ।

మణిగణకిరణసమూహసముజ్జ్వలభూషణసుభగశరీరమ్ ॥ ౭॥ హరిమేకరసం

శ్రీజయదేవభణితవిభవద్విగుణీకృతభూషణభారమ్ ।

ప్రణమత హృది సుచిరం వినిధాయ హరిం సుకృతోదయసారమ్ || ౮|| హరిమేకరసం

var - హృది సుచిరం వినిధాయ హరిం

అతిక్రమ్యాపాఙ్గం శ్రవణపథపర్యంతగమన-

ప్రయాసేనేవాక్ష్ణోస్తరలతరతారం పతితయోః ।

ఇదానీం రాధాయాః ప్రియతమసమాలోకసమయే

పపాత స్వేదామ్బుప్రసర ఇవ హర్షాశ్రునికరః || ౭౬||

భవన్త్యాస్తల్పాస్తం కృతకపటకణ్ణాతిపిహిత- var - భజన్త్యాస్తల్పాస్తం

స్మితం యాతే గేహద్భహిరవహితాలీపరిజనే ।

ప్రియాస్యం పశ్యన్త్యాః స్మరశరసమాకూలసుభగం var - స్మరపరవశాకూతసుభగం

సలజ్ఞా లజ్ఞాపి వ్యగమదివ దూరం మృగదృశః || ౭౭||

జయశ్రీవిన్యస్తైర్మహిత ఇవ మన్దారకుసుమైః

స్వయం సిన్ధూరేణ ద్విపరణముదా ముద్రిత ఇవ ।

భుజాపీడక్రీడాహతకువలయాపీడకరిణః

ప్రకీర్ణాస్సగ్నిన్దర్జయతి భుజదణ్డో మురజితః || ౭౮||

సాన్దర్యైకనిధేరనఙ్గలలనాలావణ్యలీలాజచో

రాధాయా హృది పల్వలే మనసిజకీడైకరఙ్గస్థలే ।

రమ్యోరోజసరోజభేలనరసిత్వాదాత్మనః ఖ్యాపయన్

ధ్యాతుర్మానసరాజహంసనిభతాం దేయాన్ముకున్దో ముదమ్ || ౭౯||

|| ఇతి శ్రీగీతగోవిందే రాధికామిలనే సానన్దదామోదరో నామైకాదశః సర్గః ||

iతి

ఛాప్టేర్{|| ద్వాదశః సర్గః ||}

{|| సుప్రీతపీతామ్బరః ||}

గతవతి సఖీవృన్దేఽమన్దత్రపాభరనిర్భర-

స్మరపరవశాకూతస్థితస్మితస్స పితాధరామ్ ।

సరసమనసం దృష్ట్వా రాధాం ముహూర్నవపల్లవ-

ప్రసవశయనే నిక్షిప్తాక్షీమువాచ హరిః ప్రియామ్ ॥ ౮౦॥

{॥ గీతమ్ ౨౩ ॥}

కిసలయశయనతలే కురు కామిని చరణనలినవినివేశమ్ ।

తవ పదపల్లవవైరివరాభవమిదమనుభవతు సువేశమ్ ॥

క్షణమధునా నారాయణమనుగతమనుసర రాధికే ॥ ౧॥

కరకమలేన కరోమి చరణమహమాగమితాసి విదూరమ్ ।

క్షణముపకురు శయనోపరి మామివ నూపురమనుగతిశూరమ్ ॥ ౨॥ క్షణమధునా

వదనసుధానిధిగలితమమృతమివ రచయ వచనమనుకూలమ్ ।

విరహమివాపనయామి పయోధరరోధకమురసి దుకూలమ్ ॥ ౩॥ క్షణమధునా

ప్రియపరిరమ్భణరభసవలితమివ పులకితమతిదురవాపమ్ ।

మదురసి కుచకలశం వినివేశయ శోషయ మనసిజతాపమ్ ॥ ౪॥ క్షణమధునా

అధరసుధారసముపనయ భావిని జీవయ మృతమివ దాసమ్ ।

త్వయి వినిహితమనసం విరహనలదగ్ధవపుషమవిలాసమ్ ॥ ౫॥ క్షణమధునా

శశిముఖీ ముఖరయ మణిరశనాగుణమనుగుణకణ్ఠనినాదమ్ ।

శ్రుతియుగలే పికరుతవికలే మమ శమయ చిరాదవసాదమ్ ॥ ౬॥ క్షణమధునా

మామతివిఫలరుషా వికలీకృతమవలోకితమధునేదమ్ ।

మీలితలజ్జితమివ నయనం తవ విరమ విస్మజ రతిభేదమ్ ॥ ౭॥ క్షణమధునా

శ్రీజయదేవభణితమిదమనుపదనిగదితమధురిపుమోదమ్ ।

జనయతు రసికజనేషు మనోరమతిరసభావవినోదమ్ ॥ ౮॥ క్షణమధునా

ప్రత్యూహఃపులకాఙ్కురేణ నిబిడాశ్లేషే నిమేషేణ చ

క్రీడాకూతవిలోకితేఽధరసుధాపానే కథానర్మభిః ।

ఆనన్దాధిగమేన మన్మథకలాయుద్ధేఽపి యస్మిన్నభూ-

దుద్భూతస్స తయోర్భూభావ సురతారమ్భః ప్రియం భావుకః ॥ ౮౧॥

దోర్భ్యాం సంయమితఃవయోధరభరేణాపీడితః పాణిజై-

రావిధౌ దశనైః క్షతాధరపుటః శ్రోణీతటేనాహతః ।

హస్తేనానమితః కచేఽధరసుధాపానేన సమ్మోహితః

కాన్తః కామపి తృప్తిమాప తదహో కామస్య వామా గతిః ॥ ౮౨॥

మారాజ్యే రతికేలిసంకులరణారమ్భే తయా సాహసః-

ప్రాయం కాన్తజయాయ కిఞ్చిదుపరి ప్రారమ్భి యత్సమ్భ్రమాత్ ।

నిష్పన్నా జఘనస్థలీ శిథిలతా దోర్వల్లరుత్సమ్మితం

వక్షో మీలితమక్షి పౌరుషరసః స్త్రీణాం కుతః సిద్ధ్యతి ॥ ౮౩॥

తస్యాః పాటలపాణిజాఙ్గితమురో నిద్రకషాయే దృశౌ

నిర్ధూతాధారశోణిమా విలులితస్తస్త్రజో మూర్ధజాః ।

కాఞ్చీదామదరశ్లథాఞ్చులమితి ప్రాతర్నిఖాతైర్భుజౌ-

రేభిః కామశరైస్తదద్భుతమభూత్పత్యుర్మనః కీలితమ్ ॥ ౮౪॥

త్వామప్రాప్య మయి స్వయంవరపరాం క్షీరోదతీరోదరే

శజ్యే సున్దరి కాలకూటమపిబన్మాథో మృడానీపతిః ।

ఇత్థం పూర్వకథాభిరన్యమనసా విక్షిప్య వామాఞ్చులం

రాధాయాః స్తనకోరకోపరి చలన్నేత్రే హరిః పాతు వః ॥ ౮౫॥

నయనకురఙ్గతరఙ్గవిలాసనిరాసకరే శ్రుతిమణ్డలే ।

మనసిజపాశవిలాసధరే శుభవేశ నివేశయ కుణ్డలే ॥ ౩॥ నిజగాద

భ్రమరచయం రచహయస్తముపరి రుచిరం సుచిరం మమ సమ్ముఖే ।

జితకమలే విమలే పరికర్మయ నర్మజనకమలకం ముఖే ॥ ౪॥ నిజగాద

మృగమదరసవలితం లలితం కురు తిలకమలికరజనీకరే ।

విహితకలఙ్కకలం కమలానన విశ్రమితశ్రమశీకరే ॥ ౫॥ నిజగాద

మమ రుచిరే చికురే కురు మానద మనసిజధ్వజచామరే ।

రతిగలితే లలితే కుసుమాని శిఖణ్డిశిఖణ్డకడామరే ॥ ౬॥ నిజగాద

సరసఘనే జఘనే మమ శమ్భరదారణవారణకన్దరే ।

మణిరశనావసనాభరణాని శుభాశయ వాసయ సున్దరే ॥ ౭॥ నిజగాద

శ్రీజయదేవవచసి రుచిరే హృదయం సదయం కురు మణ్డనే ।

హరిచరణస్మరణామృతనిర్మితకలికలుషజ్వరఖణ్డనే ॥ ౮॥ నిజగాద

రచయ కుచయోః పత్రం చిత్రం కురుష్య కపోలయో-

ర్హటయ జఘనే కాఞ్చీమఞ్చ ప్రజా కబరీభరమ్ ।

కలయ వలయశ్రేణీం పాణౌ పదే కురు నూపురా-

వితి నిగతితః ప్రితః పీతామ్బరోఽపి తథాకరోత్ ॥ ౯౦॥

పర్యఙ్గీకృతనాగనాయకఫణశ్రేణీమణినాం గణే

సఙ్కాంతప్రతిబిమ్బసంకలనయా విభ్రద్వపుర్విక్రియామ్ ।

పాదామ్భారుహధారివారిధిసుతామక్ష్ణాం దిదృక్షుః శతైః

కాయవ్యూహవిచారయన్నుపచితాకూతో హరిః పాతు వః ॥ ౯౧॥

యన్నిత్యైర్వచనైర్విరిజ్చగిరిజాప్రాణేశముఖ్యైర్ముహుః
నానాకారవిచారసారచతురైర్నాద్యాపి నిశ్చీయతే ।
తత్పర్యైర్జయదేవకావ్యఘటితైస్సత్సారిసంశోధితై-
రాద్యం వస్తు చకాస్తు చేతసి పరం సారస్యసీమాజషామ్ ॥ ౯౨॥

యథాన్ధర్వకలాసు కౌశలమనుధ్యానం చ యద్వైష్ణవం
యచ్ఛృణ్వారవివేకతత్త్వరచనాకావ్యేషు లీలాయితమ్ ।
తత్పర్యం జయదేవపణ్డితకవేః కృష్ణైకతానాత్మనః
సానన్దాః పరిశోధయన్తు సుధియః శ్రీగీతగోవిన్దతః ॥ ౯౩॥

సాధ్వీ మాధ్వీకచిన్తా న భవతి భవతః శర్మరే కర్మశాసి
ద్రాక్షే ద్రక్ష్యన్తి కే త్వామమృత మృతమసి క్షీరనీరం రసస్తే ।
క్రస్థ కాన్తాధర ధరణితలం గచ్ఛ యచ్ఛాన్తిభావం
యావచ్ఛృణ్వారసారస్వతమిహ జయదేవస్య విష్వగ్వచాంసి ॥ ౯౪॥

శ్రీభోజదేవప్రభవస్య రాధాదేవీసుతశ్రీజయదేవకస్య । var - రామాదేవీ
పరాశరాదిప్రియవర్గకణ్ఠే శ్రీగీతగోవిన్దకవిత్వమస్తు ॥ ౯౫॥

॥ ఇతి శ్రీజయదేవకృతా గీతగోవిన్దే సుప్రీతపీతామ్బురో నామ ద్వాదశః సర్గః ॥
॥ ఇతి గీతగోవిన్దం సమాప్తమ్ ॥

ఇతి

The following additional verses are found in some editions:

at the end of Sarga 11, after gItaM 22

సానన్దం నన్దసూనుర్దిశతు మితపదం సమ్మదం మన్దమన్దం
రాధామాధాయ బాహ్వోర్వివరమనుద్భుతం పీడయన్ ప్రీతియోగాత్ ।
తుణ్ణౌ తస్యా ఉరోజావతనురవతనోర్నిర్గతౌ మాస్మ భూతాం
పృష్ఠం నిర్భిద్య తస్మాద్భులిరితి వలితగ్రీవమాలోకయన్ వః ॥

at the end of Sarga 12

సాధూనాం స్వత ఏవ సమ్మతిరిహ స్యాదేవ భక్త్యార్థినాం

ఆలోచ్య గ్రథనశ్రమం చ విదుషామస్మిన్నవేదాదరః ।

యే కేచిత్ పరకృత్యుపశ్రుతిపరాస్తానర్థయే మత్యుతిం

భూయో వీక్య వదన్త్వవద్యమితి చేత్సా వాసనా స్తాస్యతి ॥

ఇత్థం కేలితలైర్విహృత్య యమునాకూలే సమం రాధయా

తద్రోమావలిమౌక్తికావలియుగే వేణీభ్రమం బిభ్రతి ।

తత్రాప్లాదికుచప్రయోగఫలయోర్లిప్సావతోర్ధస్తయోర్-

వ్యాపారాః పురుషోత్తమస్య దదతు స్థితాం ముదం సమ్పదమ్ ॥

Encoded and proofread by P. P. Narayanaswami swami at mun.ca

Proofread by PSA Easwaran

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

Last updated తీరికగా

<http://sanskritdocuments.org>

Gita Govindam Lyrics in Telugu PDF

% File name : giitagovindaM.itx

% Location : doc_vishhnu

% Language : Sanskrit

% Subject : philosophy/hinduism/religion

% Transliterated by : P. P. Narayanaswami at swami at math.mun.ca

% Proofread by : P. P. Narayanaswami at swami at math.mun.ca, PSA Easwaran

% Latest update : October 1, 2010, May 10, 2015

% Send corrections to : Sanskrit@cheerful.com

% Site access : <http://sanskritdocuments.org>

%

% This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study

% and research. The file is not to be copied or reposted for promotion of

% any website or individuals or for commercial purpose without permission.

% Please help to maintain respect for volunteer spirit.

We acknowledge well-meaning volunteers for Sanskritdocuments.org and other sites to have built the collection of Sanskrit texts.

Please check their sites later for improved versions of the texts.

This file should strictly be kept for personal use.

PDF file is generated [October 13, 2015] at Stotram Website